

Luanda Casella

Short of Lying

"Casella, maar zeker ook scenograaf Felix Fasolt, weten op een clevere manier op het fysieke gestel in te werken en de toeschouwers heen en weer te slingeren." Etcetera

Short of Lying is een verhalende performance over bedrog en een lezing over verhalen vertellen. Meer specifiek gaat het stuk over de kracht van verhalen om de werkelijkheid te kaderen en te manipuleren en toont het hoe narratief denken door communicatiemediën is gekaapt.

In de vorm van een TEDTalk vestigt *Short of Lying* de aandacht op de redenaarskunst en legt het de verschillende mechanismen van misleiding bloot om een speelse spanning te creëren tussen bedrog en bewustwording. Het stuk situeert zich in de conflictueuze wereld van online publishing die zich sinds de jaren 1990 het verhalend denken en de storytelling toe-eigende om de neoliberale logica te dienen.

regie concept, tekst en spel Luanda Casella

dramaturgie Sébastien Hendrickx

coaching Tom Dupont

scenografie Felix Fasolt

kostuums & scenografie assistent Joy Vervaeke

licht Maria Dermitzaki

muziek Pablo Casella

met de steun en medewerking van
Workspace Brussels, WP Zimmer, Campo, CC de Grote Post, WIPCOOP, KASK,
VERBO/Galeria Vermelho, Stad Gent en Vlaamse Overheid

CONCEPT

In 2009, kocht een man genaamd Rob Walker 200 objecten van e-bay met een gemiddelde prijs van 1\$. Vervolgens, vroeg hij 200 auteurs om voor elk van de objecten een verhaal te schrijven, dat hij terug op e-bay plaatste. Een van de voorwerpen (een pleister paardenkop) werd gekocht voor 0,99\$ en verkocht, toen het verhaal werd toegevoegd, voor 62,95\$. Dat is een lichte stijging van 6.395%. Dit was geen eenmalige situatie. De 200 objecten die hij in totaal kocht voor in totaal 129\$, verkocht hij voor in totaal 8.000\$.

Helaas kan deze zelfde logica op elk ander veld van de maatschappij toegepast worden. In de wetenschap doen neurowetenschappers mensen geloven dat ze hun dromen kunnen registreren. Alternatieve therapieën betoveren de wereld van bedrijven met slogans zoals "Get the life you want"!

De gigantische winst van de zelfhulpboekindustrie groeit exponentieel en wordt alleen maar versterkt door de 'nieuwe ethiek' van de online communicatie. Binnen bedrijven vinden we de motiverende spraakindustrie. In landen als Brazilië heeft de proliferatie van evangelische kerken een directe band met de politiek. Op het gebied van de gezondheidszorg zien we de ontelbare farmaceutische schandalen bij Big Pharma, die de industrie van de gezondheidszorg op een invasieve manier heeft gecorrumpeerd. Op het gebied van kennis vinden we mediabedrijven zoals TED die online lezingen plaatsen voor gratis verspreiding, onder de slogan "ideas worth spreading", een handel van eenvoudige oplossingen voor succes. Dit zijn geen voorbeelden van liegen, dit zijn voorbeelden van 'bullshit' met uitgebreide retorische strategieën van bedrog.

In zijn boek "On Bullshit" (2005) analyseert filosoof Harry Frankfurt een manier van spreken waarmee geen waarheid geclaimd wordt, en waaraan daarom niets weerlegd kan worden. Hij concludeert dat de spreker die zich van bullshit bedient niet geïnteresseerd is in de waarheid, maar alleen een mooi beeld van zichzelf wil scheppen. Volgens Frankfurt is bullshit een grotere bedreiging voor de waarheid dan de leugen.

In een moment waarop termen als 'post-truth' in onze gemeenschappelijke internationale woordenschat op grote schaal worden gebruikt, lijkt het gepast en relevant om bepaalde vragen te stellen: Geeft het tijdloze menselijke verlangen naar verhalen aan de basis van ons vermogen zin aan onze ervaring? Hoe is dit vermogen nu precies geconfisqueerd door hedendaagse post-kapitalistische media om hun eigen doel te dienen? Hoe beïnvloedt de veelheid aan verhalen die ons dagelijks leven overspoelen (de oorlogsverhalen, de politieke verhalen, de wetenschappelijke

verhalen, de milieuverhalen, de nieuw- technologische verhalen) onze algemene perceptie van de werkelijkheid en stuurt ze ons gedrag? Op welke manieren wordt narratief gebruikt in de storytelling dynamiek van onze (veeleer vervreemdende) cultuur als een manipulatieve kracht voor het eeuwig verbergen van waarheden? Wat zijn de nieuwe regels en ervaringen die in het spel komen wanneer we in contact komen met de hypertextualiteit van de verhalen die we lezen op het internet? En tot slot, als het narratieve denken is toegeëigend door de communicatiemedia, wat kunnen we dan leren door te reflecteren op literatuur om de wereld beter te begrijpen?

BIOGRAFIE

De Braziliaanse schrijfster en performer Luanda Casella woont en werkt sinds 2006 in België. Tijdens haar opleiding specialiseerde ze zich in storytelling. Luanda is een messcherpe verteller van verhalen die met chirurgische precisie blootleggen wat niet verteld wordt. Onlangs studeerde ze af aan het KASK waar ze een onderzoek deed naar de rol van literatuur in het ontwikkelen van het kritische denken en het opsporen van onzin in de media. Dit onderzoek mondde uit in enkele monologen en jazz-storytelling performances.

Zij is de winnaar van de Sabam Jongtheaterschrijfprijs op Theater Aan Zee 2018.

Uit het juryverslag: „In *Short of Lying* dissecteert Luanda Casella de leugen als narratieve tool bij uitstek, met een spoken word performance die balanceert tussen stand-up psychologie, wetenschappelijke TED talk en literaire vertelling. Via een ingenieus gecomponeerde tekst rond bluf, mystificatie en bullshit legt ze op slimme wijze de mechanieken van misleiding bloot.”